

Megkezdődött Szegeden a nyelvész-kongresszus

Tegnap, kedden délelőtt a József Attila Tudományegyetem aulájában megnyitották a magyar nyelvészek második nemzetközi kongresszusát. A magyar nyelvészet hazai és külföldi szakértőinek nagyszabású tudományos ülészeként a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság rendezte. A kongresszusra közel 300 hazai, és 15 országból mintegy 100 külföldi nyelvész érkezett Szegedre.

A tegnapi délelőtti megnyitói ülésen Imre Samu, a Nyelvtudományi Intézet igazgatóhelyettese, a nyelv-tudományok doktora, a kongresszus rendező bizottságának főtájkára köszöntötte a résztvevőket, tolmácsolta dr. Ortutay Gyula akadémikus kongresszushoz intézett üdvözlését. Ezután Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese üdvözölte a vendégeket, s eredményes munkát kívánt a kongresszus valamennyi résztvevőjének. Dr. Márta Ferencnek, a József Attila Tudományegyetem rektorának köszöntője után Klara Majtinskaja (Szovjetunió) és Sinor Dénes (USA), a külföldi nyelvészek nevében üdvözölte a szegedi tanácskozás vendégeit.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Tamás Lajos akadémikus, a Nyelvtudományi Intézet igazgatója megnyitotta a kongresszust. Bevezetőjében elmondta, hogy az 1966-ban, Debrecenben megtartott első nemzetközi kongresszus általános tájékozódást és tájékoztatást jelentett a magyar nyelv-tudomány hazai és külföldi szakértői számára.

A mostani arra hivatott, hogy a jelentés és a stilisztika témakörében tartandó előadásokkal hozzájáruljon a tudomány további fejlődéséhez, jelentős állomása legyen a fejlődésnek.

A kongresszus ezután megkezdte munkáját. A tegnapi első ülésnapon, délelőtt, Károly Sándor A jelentés és az utolsó huszonöt év magyar nyelv-tudományában címmel tartott előadást, majd Szathmári István A magyar stilisztika az utóbbi két évtizedben című előadását hallgatták meg az

ülés résztvevői. A 26-án, szombaton befejeződő kongresszus több napján több tagozatban hangzanak majd el egyenként 20 perces előadások az egyetem Állam- és Jogtudományi Karának épületében. Az egy-egy témacsoportban megtartott előadásokat vita követi. A kongresszus munkája pénteken délután záróüléssel fejeződik be, amelyet az egyetem aulájában tartanak.

A résztvevők programjában több kirándulás is szerepel. A vendégek szombaton Hódmezővásárhelyre és Gyulára látogatnak.

Hazaérkezett küldöttségünk az afroázsiai nők konferenciájáról

A Magyar Szolidaritási Bizottság és a Magyar Nők Országos Tanácsa közös delegációval képviseltette magát az afroázsiai nők II. konferenciáján, amelyet Ulánbátorban rendeztek meg. Makoldi Mihályné, Kossuth-díjas pedagógus — aki alelnöke a szolidaritási bizottságnak és az MNOT-nak is — vezette a küldöttséget, amely kedden érkezett haza Budapestre.

A Ferihegyi repülőtéren Makoldi Mihályné elmondta, hogy az ulánbátori konferencián az ázsiai és afrikai országok nőmozgalmainak, továbbá több európai ország nőszervezeteinek, szolidaritási bizottságainak, valamint nemzetközi szervezeteknek a delegátusai vettek részt.

Az volt a fő napirendi téma, hogy az említett két kontinensen a társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális fejlődéshez miként járulhatnak hozzá, az ilyen célokért folytatott küzdelemből miként vehetik ki részüket az asszonyok, lányok, akik részesei a felszabadulásért, a függetlenségért és a béke megvédéséért vívott küzdelemnek is. A nők élete kapcsán szóba került a gyermekek helyzete és egy sereg olyan családi probléma, amely nemcsak Afrikában és Ázsiában honos, hanem a világ más részein is foglalkoztatja az embereket.

A konferencia résztvevői javaslataikat, a tennivalókat határozatban rögzítették.

Mérlegen az első fél év

Nyereség, forgalom, beruházás a Csongrád megyei vállalatoknál

Egyre jobban fejlődő megyénk gazdálkodó egységeinek munkáját az elért eredményeken keresztül tudjuk legjobban lemérni. A Pénzügyminisztérium Bevételi Főigazgatóságának információs adatai — melyeket a vállalatok és szövetkezetek 1972. I. félévi mérlegbeszámolóiból állítottak össze — tükrözik a fejlődést, s a hiányosságokat is.

1.

A képződött nyereség 790 millió forint, amely 25 százalékkal több az előző év azonos időszakához képest, s nagymértékben meghaladja mind az országos, mind a megye 1971. I. félévi növekedésének az ütemét. Elsősorban a nyereségesen gazdálkodó vállalatok és szövetkezetek növelték nyereségüket, főleg a villamosenergia-ipari, a vegyipari és könnyűipari egységek. Ezen kívül szembetűnő a Rostkikészítő Vállalatnál a nyereség változása, ahol az 1972. első fél évben nagy összegű nyereséget értek el.

Viszont jelentősen nőtt megyénkben a veszteséges vállalatok száma is, főleg az élelmiszeriparban és az építőiparban. A mérleg szerinti veszteség összege főleg a fenti két ágazatban nőtt. Ez a növekedés több esetben az idényszerűség következménye — konzervipar és baromfifeldolgozó ipar — és így remény van arra, hogy a veszteséges vállalatok száma és a veszteség összege is év végéig nagymértékben csökkenni fog.

Különösen nőtt a nyereség az iparban, meghaladta az 500 milliót, s így 33 százalékkal magasabb képződött, mint az előző év azonos időszakában. Ennek következtében a megyében elért mezőgazdasági ágazat nélküli nyereségnek 72 százalé-

kát az ipar adta. Tavaly ez csak 68 százalék volt, tehát az ipar jelentősége a megye nyereségének realizálásában tovább fokozódott.

Az eladási forgalom 5,8 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának forgalmát. Ez a növekedés megyénkben jóval mérsékeltebb az országosnál, és a megye előző évi fejlődésénél is. Ezen belül a felvásárlási tevékenység csökkenése a legszembetűnőbb, melyre természeti tényezők is hatással voltak.

A megye iparának eladási forgalma 6,7 százalékkal nőtt, és így elmaradt az országos fejlődéstől, de magasabb megyénk egyéb ágazatainak fejlődési üteménél. Így az ipar a megye mezőgazdasági ágazata nélküli forgalmából 1972 első félévében 47,9 százalékkal részesedett az előző évi 47,4 százalékkal szemben. Ha kismértékben is, de az ipar súlya megyénk termelésében tovább nőtt.

Az állami költségvetés részére történő befizetések 7 százalékos növekedése megfelelt az országosnak. Itt a nyereségadó nőtt a legnagyobb mértékben. Az állami támogatások 5 százalékkal haladták meg az előző év hasonló időszakának mértékét, és ez a fejlődés többszöröse az országosnak. Erre a változásra a legnagyobb hatással az állami visszatérítés és a fogyasztói árkiegészítés jóval az átlagot meghaladó igénybevétele volt.

2.

Megegyék állóeszköz-állománya 9,3 százalékkal nőtt idén az első fél évben. 1971 első félévéhez viszonyítva. Ez meghaladja az országos növekedési mértéket, melyet a megyénkben végzett, az országosnál nagyobb mérvű beruházások okoztak. A megyében lekötött állóeszközöknek 48 százalékat az ipar

hasznosította, míg a bázis idősorában ez 48,7 százalékos volt. Tehát kismértékben csökkent az ipar által lekötött állóeszközök aránya.

A befejezetlen beruházások állománya 19 százalékkal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ez a növekedés jóval mérsékeltebb az országosnál. Az iparban viszont az állomány ennek több mint kétszeresével nőtt, és különösen nagymérvű az állomány-növekedés a gépipar, a vegyipar, a könnyűipar és az élelmiszeripar területén, melyet részben indokolnak a most folyó rekonstrukciók folyamatosan levő beruházásai.

A készletállomány 2 százalékos növekedése kisebb az országos növekedési ütemnél, melyet a könnyűipar és a nagykereskedelem készletállomány-csökkenése okozott. Az ipar 1972. április 30-i készletállománya 3,5 százalékkal haladta meg az 1971. április 30-át. Ez a növekedés alacsonyabb az országosnál, de magasabb a megye egyéb ágazataiban kimutatott készletnövekedésnél. Az iparban lekötött készletek aránya tovább nőtt a megyében.

3.

A fentiek alapján megállapítható, hogy megyénk vállalatainak és szövetkezeteinek túlnyomó többségében az országosnál nagyobb mértékben nőtt a termelés hatékonysága, és az országosnál kisebb mértékben nőttek a készletek és a befejezetlen beruházások, melyek feltétlenül pozitív jelenségek. Negatív viszont, hogy nő a megye veszteségesen gazdálkodó egységeinek a száma, és nő a mérleg szerinti kimutatott veszteség összege, valamint az iparon belül szaporodtak a befejezetlen beruházások.

Toth József
közgazdász

A főnyeremény: egy Zsiguli

Sikeres volt a TŰZÉP akciója

A TŰZÉP esztendő óta hirdeti kedvezményes tüzelővásárlási akciókat, amelyeknek az is céljuk, hogy a lakosság időben és torlóadás nélkül juttassa haza téli tüzelőjét. A szegedi TŰZÉP Vállalattól kapott információ szerint

az idei nyári engedményes tüzelőakció is sikerrel zárult,

amely júniustól augusztus közepéig tartott. Ehhez mérten kedvezett a választék is: volt elégséges brikett, berentei dió, kányási darabos, kocka- és diószén. Az országos akcióban ez alatt az idő alatt az előbb felsorolt szénfajtákhoz mázsánként 10 forintos kedvezményhez jutottak a vásárlók, akár készpénzzel, akár utalványra vásároltak. A dorogi és a tatabri brikett mázsánként 15 forint volt az engedmény, a mecseki brikettre pedig 5 forint.

Bevált a TŰZÉP-nek a sorsjeggyel összekötött ak-

ciója is. Aki 600 forint értékben vásárolt tüzelőt, az kapott egy sorsjegyet is. Aki ennek az összegnek a kétszeresét fizette ki tüzelőre, az természetesen két sorsjegyhez jutott. A főnyeremény egy Zsiguli személygépkocsi, a további nyeremények: automata mosógép, hordozható cserépkályha, kemping kerékpár, továbbá ezer és ötszáz forintos vásárlási utalvány.

Szegeden és Csongrád megyében a szegedi TŰZÉP Vállalat telepein 18 ezer 700 sorsjegyet kaptak a vásárlók amellyel, hogy kedvezményhez és jó minőségű szénhez jutottak.

A szegedi TŰZÉP Vállalat saját akciójában hazai diószénre és brikett vásárlására kaptak mázsánként 5 forintos kedvezményt és a vásárlók, akik 20 mázsát elérő vagy azt meghaladó mennyiségű tüzelőt vettek.

A különböző akciók azt eredményezték, hogy a nyári hónapokban Szegeden és Csongrád megyében többen szállították haza téli tüzelőjüket, mint a korábbi években. A szegedi TŰZÉP Vállalat telepein tavaly 14 és fél millió forint értékben váltottak be tüzelőutalványt, az idén eddig 11,6 millió az

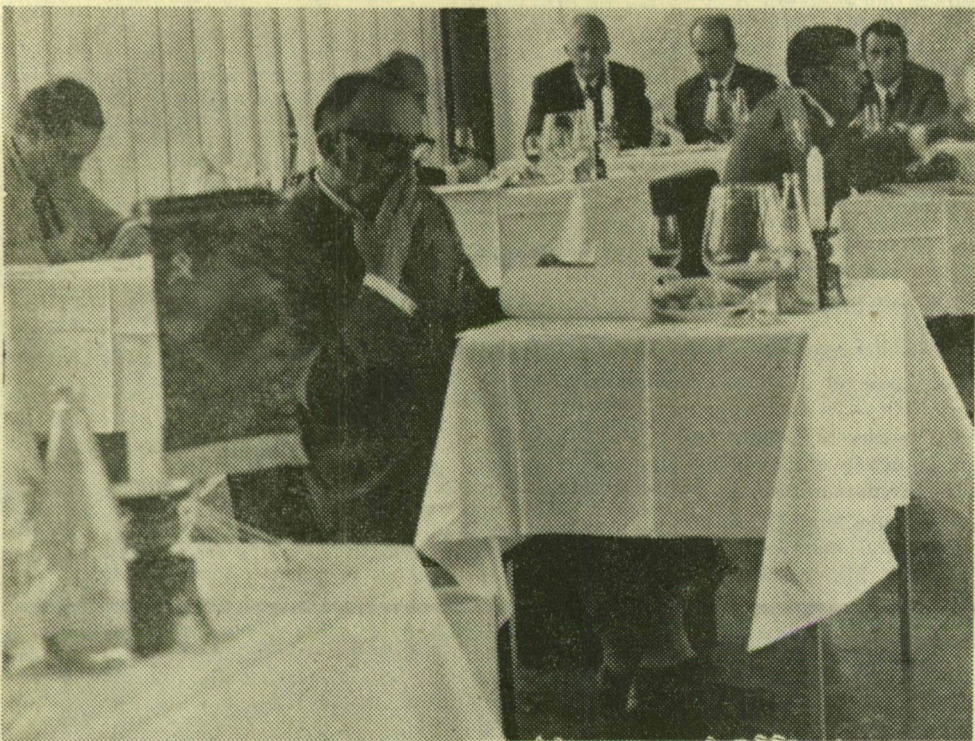
utalványok értéke, vagyis többen vásároltak készpénzzel. A közületeket is ösztönözték arra, hogy a nyári hónapokban vásárolják meg és szállítsák haza tüzelőiket, mert azt október 1-től 8 százalékos felárral kaphatják csak meg.

A jól bevált akció mellett is

egyre kevesebben vásárolnak szilárd tüzelőanyagot, szenet, brikettet, fát. Mind jobban hódít a háztartásokban a tüzelőolaj és a földgáz.

Szegeden, a szegedi járásban, de egész Csongrád megyében jól beváltak a különböző típusú olajkályhák, hiszen a falvakban ott vannak az olajlerakatok, törpekutak, amelyek zavartalanul ellátják a lakosságot. A szilárd tüzelőanyag forgalmának csökkenése legszembetűnőbb természetesen Szegeden, amilyen mértékben előrehalad a DÉGÁZ az egész városra kiterjedő földgázprogram megvalósításában. Éves viszonylatban Csongrád megyében mintegy 20 százalékkal csökkent az érdeklődés a szilárd tüzelőanyagok iránt s a csökkenés Szegeden már megközelíti a 30 százalékot.

E. E.

Vizsgáznak a borok

Megkezdődött az első borvilágverseny Budapesten, a Kertészeti Egyetem aulájában, ahol 1378 borfajtát bírált a nemzetközi zsűri. A bírálat három bizottságban folyik, és a programnak megfelelően 10 napig tart

Az élelmiszergazdaság munkavédelmi helyzete

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium miniszteri értekezlete az érintett szakszervezetek képviselőinek részvételével — megvitatta az élelmiszer- és fagazdaság munkavédelmi és szociális helyzetét.

Megállapították, hogy a balesetek száma jelentős mértékben csökkent, a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban, a korábbi évekhez viszonyítva lassult a balesetek számának csökkenése az élelmiszeriparban, s visszaesés tapasztalható egyes erdőgazdasá-

goknál, illetve mezőgazdasági szakkivállalatoknál.

A munkavédelmi helyzet további javítása, a szociális ellátottság fejlesztése érdekében tovább kell erősíteni és rendszeresíteni az ellenőrzést. El kell marasztalni azokat a vezetőket, akik a munkavédelmet nem a termelési feladatokkal együtt, komplex módon oldják meg. Ahol a munkavédelmi helyzet kedvezőtlenül alakult, be kell számoltatni a vállalatok vezetőit a helyzet javítása érdekében tervbe vett intézkedésekről. Gondoskodni kell a munkavédelmi

szervezet megerősítéséről, megfelelő személyi és szervezeti feltételek megteremtéséről. (MTI)

A közlekedés- és postaügyi fiataljainak megbeszélése

Tegnap, kedden délelőtt Budapesten, a Török Művelődési Házban dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter nyitotta meg az Ifjúsági Törvényről

készülő KPM utasítástervezet vitáját. A miniszter bevezetője után a szakágak vezetői és a fiatal dolgozók képviselői szóltak fel.